

Slika : trije križi na Kalvariji.

Il.Slov.1930,L.VI,št.15, str.117.

A. Ploppaus

Od spodaj navzgor: 1.kapelica, mrežo prebarvati, streho popraviti(opeka - bo-
brovec) omet obnoviti - način in barva primerna.

Kip sv.Petra s petelinom v votlini, ki je slabo barva je treba prebarvati in
popraviti, lahko v istih barvah.

2. kapelica: lep portal, prečistiti kamen, peščenec se razkraja. Popraviti z
dostavitvijo večih slabih kosov iz kamna, manše zaflirati s kamenskim kitom. Le-
po mrežo naj se na novo primernjeje pobarva, črno.

Kip sv. Kranč. Ksav. pod menzo slabo popravljen, ostali kipi dobri, pač pa
novo barvati. Omet popraviti, streho pregledati.

3. kapelica : streho pregledati, mrežo barvati, popraviti. Portal 1718 očistiti
Leseni podboji lahko ostanejo, lahko pa se nadomeste s kamnitimi.

Kip sv. Ignacija pod menzo prebarvati. Gornji kipi dobri, pobarvati. Notranj
ščini naj se da enostaven ton.

4. kapelica: portal kot drugod. Omet. Kip sv. Rozalije, gornji kipi, prebarvati
pomankljivo dostaviti.

5. kapelica: omet streha, stolp popraviti. Je lep okras celoti. Krasna visoko =
kvalitetna mreža. Prebarvati. Portal potreben popravila. Tu se nazorno vidi,
kako pod cementno prevleko peščenec porpada.

Pod menzo krasna baročna mreža. Sliko mrtvega Jezusa popraviti. Skupino pod
križem padajočega popraviti. Kip Magdalene na Kalvariji razpada. Mariji je
odbit nos.

Milje vrha- naravno skalovje(sedaj betonska terasa) Nova mreža.

Dohod naj se uredi estetsko, načelom primerno.

Prizidek pri grofiji naj se odstrani.

Notranjščina sodne dvorane naj se uredi.

Kipec na kapelici ubožnice prebarvati.

Postavljena je na bazaltni skali v Zavodni.

Viri in literatura: ^m191. Orožen: Celska kronika, 1854. p. 155; Avg. Stegenšek: Zgodovina pobožnosti sv. Križevega pota. Maribor 1912, p. 16; Anton Schwab: Križev pot s kalvarijom na Jožefovem hribu v Savodni pri Celju. Slovenec od 29. 8. 1928, p. 196; Fr. Stele: Zapiski nr. 109 iz l. 1936.

Opis: Skupina Kalvarije obsega sedaj 4 kapele ter prosto stoječo Golgoto. Posvečena je 5 skrivnostim žalostnega dela rožnega venca.

I. kapela: formata 3.05 x 3.50 m. Pravokotna, na oglih pojačana s pilastri, ki nosijo zidec. Kameniti portal zaključuje segmenten zidec. Lepa so vrata iz kovanega železa: spodaj tvorijo mrežo, v sredini vertikalno mestoma ojačano paličevje, povezano s S-asto zavitimi ornamenti, zgoraj rastlinsko ornamentiko. Streha je sedlasta, valovita ter opečna. V notranjosti je kapela banjasto svodena. Na kameniti menzi se nahaja skupina Oljska gora, v menzi pa leži Janez Nepomuk. Arhitektura, vrata, kipi 3 apostolov ter grb Janeza Nepomuka so iz 2. četrtine 18. stol., kip Kristusa pa je verjetno iz konca 18. stol. Kapela je v desolatnem stanju.

II. kapela: Po tlorisu in obliki je enaka drugi, le da je nekoliko večja. Streha je valovita. Na portalu so znaki trpljenja ter letnica 1718, kipe pa menda ni pristna. Vsekakor pa je staviti nastanek te in drugih kapel v 2. četrtino 18. stol. Podboji portala so leseni. Kip Frančiška Ksaverija je iz 1. pol. 18. stol., skupina Bičanja (Kristus in 2 rablja) pa dobro delo konca 18. stol. Kapela je v desolatnem stanju.

III. kapela: je enaka prejšnji. Kip sv. Rozalije je iz 2. četrtine 18. stol., skupina Kronanja (Kristus in 2 rablja) pa iz konca 18. stol.

IV. kapela: je formata 3.6 x 4.7 m. Po obliki je enaka prvi, le da ima nad fasado oktogonalni stolpič, čigar streha prehaja iz valovite linije v čebulo, katero krona jabolko in križ. Krasna so kovana železna vrata iz konca 18. stol., spletena v kompliciranih oblikah, ki spominjajo deloma še na rokokojsko ornamentiko, a deloma končujejo v rastlinskih motivih. Slična vratca ima božji grob v menzi, le da prevladujejo pri teh rastlinski motivi. Vzidan je rimski kamen. Skupina Kristusa s križem (Krist, Simon iz Cirene in 3 vojaki) je izkonca 18. stol.

Golgota: Je iz peščenca. Kristusovo truplo kaže krčevit pregib ter bolesten izraz v obrazu. Pod križem kleči Bernekerjeva Marija Magdalena, držeča v eni roki mazilni vrč, drugo pa na prsa. Ob križu stojita kipa MB in Janeza v živahnih pregibih s prekrižanimi rokami na prsih. Oba razbojnika (križa iz okroglih klad) imata izrazite poteze, zlasti levi. Oblačila razbojnikov (srajca in hlače) so nekako shematično gubana, v nasprotju z vihravimi oblačili ostalih figur. Nekoč polihromirano. L.1930. je skupino restavriral F. Berneker. Delo je kvalitetno nadpovprečno, a mojster je neznan. Po Orožnu naj bi bila na križu letnical 1737, kot leto nastanka Golgote.

Vsa skupina Kalvarije je v slabem stanju. Popravilo bi se moralo izvršiti z dostavitvijo večjih kosov apnenca ter s prevleko s kamenskim kitom, nikakor pa ne s cementom. Strehe so dobre, potrebno bi pa bilo popraviti in prebarvati kovane mreže. Popraviti bi bilo treba tudi zunanji omet ter notranjost, toda pustiti naravne barve. Popraviti je treba tudi večino plastike ter jo deloma nanovo prebarvati. Očistiti vse kamenite

dele(portale itd.)', leseno plastiko pa preparirati.

Kapelica sv Jožefa: Stoji med Kalvarijo in istoimensko cerkvijo. V niši obdani z 2 pilastroma je popravljena rokodelska freska sv. Jožefa iz srede 19. stol. Streha je valovita, na njej počiva čebulasta strešica, jabolko in križ. Mala železna ograja je iz 1. pol. 18. stol. Kapelica je nastala istočasno s Kalvarijo. Je v dobrem stanju.

Kapelica 14 priprošnjikov: stoji poleg cerkve sv. Jožefa ter je verjetno iz 1. pol. 19. stol. Oltar 14 priprošnjikov je delo domače misijonske delavnice (Aplenc in Racek) iz začetka 20. stol. Kapela je brez vrednosti.

J. Curk, Celjska topografija, rkp. str. 24, 24' (zapiski 1956)